

født Andrager Indfødsret efter næppe 1 Aars Ophold i Danmark (Profesor d'Arrest, født i Berlin 1822, konstitueret Professor ved Københavns Universitet 1857 efter Indfødsret samme Aar, fik Indfødsret ved Lov af $24\frac{1}{2}$ 1858), og det er derved indrømmet, at man under særegne Omstændigheder næsten helt kan bortse fra Opholdets Varighed — der i ethvert Tilfælde dog ikke kommer til at veie som Betingelse, men ifkun som Oplysning (se Folkethingsudvalgets Betænkning af $14\frac{1}{12}$ 1882 Sp. 76—77) —, men et Spørgsmaal bliver det i saa Fald, om særegne Omstændigheder maa siges at være tilstede her. Som Regel vilde Udvalget ikke indstille til Indfødsrets Meddelelse nogen i Tyskland født Andrager, der kun saa kort havde opholdt sig her.

De særegne Omstændigheder, der i Udvalgets Dine veier til Gunst for Andrageren, er, at han allerede 3 Gange siden 1880 er bleven forbigaaet ved Ansættelser af Bøssmager i Hæren, og det, fordi han — meget forklarlig — var uvidende om Plakat af $15\frac{1}{2}$ 1776, som alle militære Myndigheder i en lang Aarrække havde overset, hvorfor den efter Folkethingets Tilskyndelse ved Krigsministeriets Foranstaltning blev bragt i Erindring ved Kundgjørelse for Hæren af $5\frac{1}{4}$ 1881 (Nr. 29 Punkt 11). Han havde taget Bøssmagerprøven i god Tro til, at der ingen saadan Hindring fandtes for hans faste Ansættelse i Hæren, og blev saaledes i Grunden et Offer for, at de militære Myndigheder, paa hvis Lovkyndighed han havde stølet, havde glemmt den nævnte, endnu gjældende Plakat. Det er dette Hensyn, som bevæger Udvalget til at indstille, at Andrageren, skjønt Meddelelse af Indfødsret til ham under andre Omstændigheder formentlig burde været udsat nogle Aar, forbliver staaende paa nærværende Lovforslag.

Naar Indfødsret meddeles til den under Nr. 75 nævnte Andragerinde (Alice Siek, f. Woolbridge), der, saa vidt vides, er den første gifte Kvinde, der har ansøgt om

danst Indfødsret, kan der ikke længer være nogen Tvivl med Hensyn til et længe omstridt Spørgsmaal: om gift Kvinde ikke allerede ved sit Giftermaal maa antages at have opnaaet Indfødsret. Udvalget kan ikke antage dette, da Grundlovens § 51 („Ingen Udlænding kan erholde Indfødsret uden ved Lov“) aabenbart udelukker Indfødsrets Opnaaelse ad anden Vej end Lovens; og det skal derfor ikke foreslaa at udskyde Nr. 75, imod hvem der iøvrigt Intet er at bemærke. Ovenstaaende Spørgsmaal fik iøvrigt sin Afgjørelse allerede ved Loven af 23de April 1881, da Indfødsret meddeltes en Enke (Fru Wulff, født Hagen).

Naar Indfødsret meddeles til den under Nr. 61 nævnte Andragerinde (Bertha Wegmann), maatte deraf — efter hvad Udvalget skjønner — helst følge en Ændring i Affattelsen af den almindelige Betingelse, at Indfødsretten kun meddeles de 65 (nu 64) paa Lovforslaget først opførte Personer, „for saa vidt de inden 1 Aar fra denne Lovs Ikrafttræden at regne for Indenrigsministeren godtgjøre at være løste fra deres tidligere undersaatlige Forhold“.

Andragerinden er født i Republiken Schweiz, hvor „undersaatlige“ Forhold ikke gives. Artikel 4 i den gjældende Forbundsforfatning af 29de Mai 1874 lyder nemlig saaledes:

„Alle Schweizere ere lige for Loven. Der gives i Schweiz ingen Under-saatshold og ingen Forrettigheder knyttede til Sted, Fødsel, Familie eller Person.“

Den her fremhævede Bestemmelse gjælder muligvis flere Stater. I alt Fald er det statsretlige Forhold, hvorom Talen er, neppe fyldestgjørende betegnet ved Udtrykket „undersaatlig“ alene. Det „undersaatlige“ og det „statsborgerlige“ er to Forhold, som ikke altid dække hinanden. For alle mødende Tilfældes Skyld maa det dog vistnok anses tilstrækkeligt, naar efter Lovforslagets Udtryk „undersaatlige“ indskydes Ordene „eller statsborgerlige“; og derfor stilles et dertil sig-